Generell information	42
Miljöinformation inkl Taxonomin	47
Social information	54
Styrningsinformation	55
GRI-index	56
Om hållbarhetsrapporten	62
Revisorns yttrande	63

Hållbarhetsrapport

Generell information

I detta avsnitt finns fördjupad information som kompletterar beskrivningen av Ratos hållbarhetsarbete på sidorna 18–20. Här redogörs för Ratos dubbla väsentlighetsanalys samt ytterligare information om Ratos hållbarhetsarbete i moderbolaget. Avslutningsvis finns en översiktlig redogörelse för Ratoskoncernens generella hållbarhetsarbete.

Om Ratos hållbarhetsredovisning

Ratos rapporterar i linje med Global Reporting Initiative (GRI) och årets rapport refererar till GRI Universal Standards 2021 (se sidorna 56–61 för GRI-index). Bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen återfinns på sidorna 18–20 samt 41–63. Sedan 2015 lämnar Ratos även hållbarhetsredovisningen till Global Compact för Communication on Progress (COP).

Grunden för Ratos hållbarhetsarbete

I syfte att identifiera vilka hållbarhetsområden som Ratos ska fokusera och rapportera på används dubbel väsentlighetsanalys och intressentdialog.

Den dubbla väsentlighetsanalysen ligger till grund för prioriteringen av Ratos viktigaste hållbarhetsfrågor. Ratos använder metoden dubbel väsentlighet som innebär att olika hållbarhetsaspekter utvärderas utifrån två perspektiv; Ratos påverkan på omvärlden och omvärldens påverkan på Ratos.

Ratos dubbla väsentlighetsanalys omfattar:

- Kartläggning och analys av relevanta hållbarhetsfrågor för Ratos och dess dotterbolag.
- Kartläggning av typiska risker och omvärldsfaktorer, såsom relevanta regleringar.
- Dialog med nyckelintressenter.

Baserat på de frågor som identifierats som mest materiella, definieras Ratos mest väsentliga hållbarhetsfrågor. För var och en av dessa frågor kommer Ratos att, med start 2024 och i och med att CSRD träder i kraft, att ta fram mål och handlingsplaner för att genomföra och utveckla hållbarhetsarbetet, öka transparensen och stärka sitt långsiktiga värdeskapande.

Våra intressenter och väsentliga hållbarhetsaspekter

Intressentdialog

Ratos mest väsentliga hållbarhetsfrågor identifieras genom omvärldsbevakning, branschanalyser, riskkartläggningar samt intressentdialoger. Utöver detta gjordes en uppdatering av väsentlighetsanalysen under 2023. Sammantaget bildar dessa dialoger och analyser Ratos dubbla väsentlighetsanalys.

Dubbel väsentlighetsanalys gjordes 2022 och har genomgått årlig uppdatering 2023

Ratos mest signifikanta väsentliga frågor identifieras genom en analys i dubbel väsentlighet, som tittar på den påverkan Ratos har på omvärlden (utåtgående påverkan) samt den påverkan yttre hållbarhetsfrågor har på Ratos (finansiell påverkan).

Policyramverk och riskhantering

Ratos arbetar strukturerat med att hantera och möta relevanta risker. Ett viktigt verktyg är Ratos policyramverk som består av:

- Uppförandekod
- Policy för hållbarhet och ansvarsfulla investeringar
- Miljöpolicy

Ovanstående policies finns publicerade på Ratos hemsida. Policyramverket är baserat på FN Global Compacts tio principer för hållbart företagande. Ratos syn på hållbarhet utgår från FN:s mål för hållbar utveckling och FN:s principer för hållbara investeringar som utgår från det numera etablerade begreppet ESG.

Väsentliga hållbarhetsfrågor

I Ratos dubbla väsentlighetsanalys identifierades följande hållbarhetsfrågor som mest väsentliga för Ratoskoncernen.

Environment

- Byggnader
- Klimatförändringar och energi
- Ekosystem
- Vatten

Social

- Migrantarbetare
- Arbetsmiljö och säkerhet [1)]
- Produkter och tjänsters kvalitet och säkerhet
- Arbetsförhållanden [1)]
- Kompetensförsörjning

Governance

- Efterlevnad av (nya) lagar och policyer
- Korruption och mutor
- Datasäkerhet och integritet [2)]

[1)] Inkluderar ökad sannolikhet för negativa konsekvenser som följer av utmaningarna i leverantörskedjorna (till exempel snabbt genomförda insatser för att ersätta leverantörer/material)

[2)] Inkluderar möjliga negativa konsekvenser av automatisering och digitalisering

Ratos fyra fokusområden

Ratos fyra fokusområden för hållbarhetsområdet är:
1. Miljö- och klimatpåverkan
2. Medarbetare
3. Affärsetik och antikorruption
4. Transparens och bolagsstyrning

De fyra fokusområdena är utvalda baserat på de mest väsentliga aspekterna i vår väsentlighetsanalys, se sidorna 44–46.

Kopplat till respektive fokusområde finns policyer som publiceras på Ratos hemsida. Detta arbete kommer att målsättas, fördjupas och utvecklas i och med att rapportering i linje med CSRD påbörjas tidigast 2024. Varje bolag ansvarar dessutom för att identifiera och agera på eventuella ytterligare hållbarhetsområden som är relevanta för sin verksamhet. Det sker genom intern dialog mellan olika delar av bolagen och i dialog mellan ledning och styrelse, samt i tät dialog med bolagens kunder. Under året förs löpande dialog med bolagen för att följa upp och diskutera hållbarhetsarbetet. Alla bolag förväntas också redovisa utvecklingen publikt i en årlig hållbarhetsrapport. För att stärka samarbetet och främja erfarenhetsutbyte mellan bolagen drivs bolagsgemensamma projekt, bland annat avseende finansiell rapportering kopplad till hållbarhet.

Ratos fokusområden och bidrag till FN:s globala mål för hållbar utveckling

Fokusområde	Globalt mål	Globalt delmål	Ratos bidrag
1. Miljö och klimatpåverkan	13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA	**13.1** Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer. **13.3** Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringarna.	Vi följer upp att Ratosbolagen mäter, rapporterar och följer upp sina CO_2-utsläpp.
2. Medarbetare	5 JÄMSTÄLLDHET	**5.5** Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande.	I Ratos uppförandekod fastställs att vi ska vara en icke-diskriminerande arbetsplats som främjar jämställdhet och mångfald. Koden gäller Ratos moderbolag och Ratosbolagen. Vi mäter andelen kvinnor bland Ratos medarbetare och andelen kvinnor i ledande befattningar.
3. Affärsetik och antikorruption	16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN	**16.5** Bekämpa korruption och mutor. **16.6** Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.	Ratos moderbolag och Ratosbolagen ska säkerställa transparent och god bolagsstyrning, affärer med god affärsetik och ett proaktivt antikorruptionsarbete. Alla Ratos bolag ska ha en uppförandekod och ett externt whistle-blower system.
4. Transparens och bolagsstyrning	8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT 12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	**8.1** Upprätthålla ekonomisk tillväxt. **12.2** Hållbar förvaltning och användning av naturresurser. **12.6** Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisa.	Ratos mål är att skapa långsiktigt framgångsrika och hållbara verksamheter. Ett av Ratos finansiella mål är att öka vinsten i Ratos koncern. Vi följer upp att Ratosbolagen: • Identifierar huvudsaklig miljöpåverkan och implementerar en miljöpolicy/miljöplan. • Mäter, rapporterar och följer upp sina CO_2-utsläpp. • Fastställer hållbarhetsmål och hållbarhetsredovisar. • Bidrar till Ratos EU-taxonomirapportering.

Intressentdialoger

Intressentgrupp	Metod för interaktion [1]
Medarbetare på Ratos	• Intervjuer med representanter i samband med intressentdialog • Personalmöten, medarbetarsamtal • Strukturerade diskussionsgrupper med fokus på Ratos värderingar, företagskultur, arbetsmetoder och framtida utveckling
Medarbetare i Ratos bolag	• Intervjuer med representanter i samband med intressentdialog • Möten inom Ratos årliga funktionella forum (VD, CFO, HR, Hållbarhet, etc)
Bolagens lednings-grupper och styrelseledamöter	• Intervjuer med representanter i samband med intressentdialog • Koncerngemensam utvärdering av styrelsearbetet
Ägare och investerare	• Intervjuer med representanter i samband med intressentdialog • Deltagande i enkäter från/eller dialog med organisationer som CDP, RobecoSAM, Vigeo och Sustainalytics • Årsstämma • Dialog och enskilda möten
Sakkunniga	• Intervjuer i samband med intressentdialog • Samtal vid behov

[1] Totalt intervjuades 26 personer under 2023 års intressentdialog
[2] Inkluderar ökad sannolikhet för negativa konsekvenser som följer av utmaningarna i leverantörskedjorna (till exempel snabbt genomförda insatser för att ersätta leverantörer/material)
[3] Inkluderar möjliga negativa konsekvenser av automatisering och digitalisering

Dubbel väsentlighetsanalys

Beskrivning av dubbel väsentlighetsbedömning för 2023

För att förbereda sig för rapportering i enlighet med kraven i Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), och för att följa GRI Standards 2021, genomförde Ratos en dubbel väsentlighetsbedömning och intressentdialog under hösten och vintern 2022. Under 2023 har inga större förändringar skett inom Ratos och bedömningen har endast justerats i begränsad omfattning.

Väsentlighetsbedömningen syftar till att identifiera Ratos väsentliga ämnen, baserat på företagets mest betydande påverkan på miljön och på människor, inklusive deras mänskliga rättigheter, samt de mest betydande finansiella riskerna och möjligheterna för Ratos med avseende på hållbarhet. I denna process kartlades Ratos faktiska och potentiella, negativa och positiva effekter, risker och möjligheter, och perspektiv från flera olika intressenter inkluderades. Processen att identifiera de väsentliga frågorna omfattade följande steg:

Steg 1: Kartläggning av Ratos hållbarhetssammanhang

För att förstå den påverkan Ratos har eller kan ha på omvärlden genomfördes en kartläggning av Ratos värdekedja, aktiviteter och affärsrelationer. Detta steg syftade till att ytterligare fördjupa förståelsen för de branscher som Ratos bolag verkar i, branscher och material i bolagens värdekedjor, och de utmaningar som finns i dessa branscher, såväl som i samhället i stort. Denna kartläggning gav också förutsättningar för att förstå Ratos hållbarhetsrelaterade affärsrisker och affärsmöjligheter.

Steg 2: Identifiering av faktiska och potentiella konsekvenser, risker och möjligheter – sammanfattning

- I processen för den dubbla väsentlighetsbedömningen har information från Ratos dotterbolag om deras konsekvenser, risker och möjligheter använts. Dotterbolagen har väldigt olika typer av verksamhet, är aktiva i olika geografier och har olika typer av affärsrelationer. De har utgått från dessa särskilda omständigheter och andra faktorer i sina ansträngningar för att identifiera negativa och positiva konsekvenser.
- För att ta fram en bruttolista över Ratoskoncernens faktiska och potentiella konsekvenser, risker och möjligheter, genomfördes en skrivbordsanalys baserad på de branscher och värdekedjor som är aktuella för Ratos. Analysen baserades på en genomgång av intern dokumentation och externa källor. Bland källorna finns bland annat intervjuer, hållbarhetsredovisningar från Ratosbolagen, omfattande publik information och policys avseende Ratoskoncernen, slutlig version av ESRS för 2023 års uppdatering av väsentlighetsbedömningen, branschbaserade SASB-standarder relevanta för de branscher som Ratos företag är verksamma samt MVO Netherlands verktyg för CSR-risker. I samband med detta steg genomfördes även en intressentdialog för att få en bättre förståelse för vår verksamhet och identifiera påverkan på omvärlden och hur allvarlig denna påverkan är. För att ta fram bruttolistan över hållbarhetsrelaterade affärsrisker och affärsmöjligheter användes listan över konsekvenser och relaterade beroenden av hållbarhet för att fastställa potentiella och faktiska positiva och negativa finansiella effekter på Ratos.

Steg 3: Bedömning av betydelsen av påverkan, risker och möjligheter – sammanfattning

- Kartläggningen och intressentdialogen resulterade i en bruttolista över Ratos positiva och negativa konsekvenser som Ratos har eller kan ha på miljön, ekonomi och människor, inklusive deras mänskliga rättigheter. Betydelsen av konsekvenserna bedömdes med hjälp av resultaten från intressentdialog och samråd med externa hållbarhetsexperter. Ratos olika typer av konsekvenser jämfördes med varandra och negativa konsekvenser och positiva konsekvenser analyserades separat. Betydelsen av negativa konsekvenser bedömdes utifrån allvarlighetsgrad, en kombination av skala, omfattning[1)] och återställbarhet. Betydelsen av positiva effekter bedömdes utifrån skala och omfattning. För potentiella konsekvenser togs även hänsyn till sannolikheten. Risker för negativ påverkan på mänskliga bedömdes med fokus på allvarlighetsgrad snarare än sannolikhet.
- Bedömningen gjordes i kvantitativa termer med hjälp av överenskomna nivåer för skala, omfattning, återställbarhet, sannolikhet och ekonomisk effekt.
- Vid bedömningen av allvarlighetsgrad – baserat på skala, omfattning och återställbarhet, har faktorer som kan ge upphov till ökad risk för negativa konsekvenser beaktats. Närmare bestämt har branscherna och de geografiska områden där investeringarna är verksamma vägts in. I vissa fall har företagsspecifika faktorer beaktats i bedömningen.
- Ratos dotterbolag deltog i det första steget i bedömningen av risker och möjligheter genom en enkät där respondenterna gjorde en numerisk bedömning av sannolikhet och ekonomisk effekt enligt fördefinierade nivåer.
- Resultaten vägdes mot de olika företagens respektive påverkan på Ratos totala finansiella resultat mätt som påverkan på investeringarnas aggregerade EBITDA. Detta bygger på antagandet att storleken på ett företags EBITDA motsvarar dess inflytande på Ratos vad gäller risker och möjligheter. (Om t.ex. energifrågan bedöms utgöra en affärsrisk för ett Ratosbolag och hälsa och säkerhet en risk för ett annat med dubbelt så hög EBITDA som det första, så kommer – allt annat lika – den ekonomiska effekten av risken kopplad till hälsa och säkerhet att ges dubbelt så stor vikt som energirisken.)
- De viktade resultaten validerades av representanter för Ratos.

Steg 4: Prioritering av konsekvenser, risker och möjligheter samt validering

Utifrån analysen i steg 3 fastställdes det för varje konsekvens och för varje risk och möjlighet om dessa skulle anses vara väsentliga eller inte. Tröskeln för konsekvensers väsentlighet har varit om påverkan på människor eller miljö, eller ur ett styrningsperspektiv, är tillräckligt betydande för att kräva åtgärder (t ex att särskilt bevaka frågan) av Ratos, eller tillräckligt betydande ur ett rapporteringsperspektiv för Ratos. Tröskeln för ekonomisk väsentlighet har varit frågor där påverkan på Ratos är tillräckligt stor för att kräva åtgärder (t ex att särskilt bevaka frågan) av Ratos, eller tillräckligt betydande ur ett rapporteringsperspektiv för Ratos.

[1)] Omfattning; hur utbredda de negativa eller positiva konsekvenserna är. Vid miljöpåverkan kan omfattningen förstås som omfattningen av miljöskador eller en geografisk omkrets. Vid påverkan på människor kan omfattningen förstås som antalet personer som påverkas negativt (ESRS 1, Appendix A, AR10b) OBS! På flera ställen i ESRS kallas omfattning istället tillämpningsområde. Det engelska uttrycket är scope.

Beslutsprocess, integration och ingångsparametrar
Huvudansvaret för att identifiera, bedöma, prioritera, hantera och övervaka potentiell och faktisk påverkan på människor och miljö ligger hos de enskilda dotterbolagen. Mognadsgraden i fråga om att säkerställa tillbörlig aktsamhet i fråga om hållbarhet (sustainability due diligence) varierar kraftigt mellan företagen. Den dubbla väsentlighetsbedömningen har samordnats av Ratos hållbarhetsfunktion, med deltagande från företagen. Det slutliga beslutet om väsentlighet har tagits av Ratos ledning. De väsentliga frågorna har validerats av Ratos ledningsgrupp och kommer att vägleda innehållet i Ratos hållbarhetsredovisning. Den dubbla väsentlighetsbedömningen används som en del av Ratos övergripande riskhantering och kommer indirekt att påverka den övergripande affärsplaneringen.

Ändringar, modifieringar och framtida revisioner
Identifiering, bedömning och prioritering av väsentliga frågor skedde under 2022. Ändringarna för 2023 var främst:

- Uppdatering av företagens EBITDA, omsättning och ägarandelsnummer, med hänsyn tagen till namnändringar och strukturförändringar.
- Exkludering av data och frågor relaterade till Aibel eftersom Ratos inte är majoritetsägare och Aibels finansiella resultat därför inte konsolideras i Ratos årsredovisning. Aibel kommer att upprätta en egen hållbarhetsredovisning i linje med CSRD/ESRS och Ratos deltar i intressentdialogen.
- Förnyad konsolidering till ett mindre antal konsoliderade frågor, samtidigt som de väsentliga konsekvenserna, riskerna och möjligheterna behållits.
- En förnyad väsentlighetsbedömning planeras att ske under 2024 för redovisningen av räkenskapsåret 2024.

Ratos investeringsprocess

Hållbarhet ingår i Ratos grundliga genomlysning av bolag i samband med förvärv. I genomlysningen ser vi till bolagets hållbarhetsrelaterade risker, möjligheter, mognad och arbete – men framförallt ligger fokus på affärsidéns långsiktiga hållbarhet.

Bedömningen ingår i Ratos underlag inför investeringsbeslutet samt fungerar som rekommendation i den fortsatta ägarstyrningen. Ratos investerar inte i bolag som bryter mot internationella konventioner, bidrar till allvarlig miljöskada, producerar eller aktivt tillhandahåller pornografi eller som tillverkar tobaksprodukter. Vidare investerar Ratos inte i bolag som medverkar till kränkning av mänskliga rättigheter, arbetstagares grundläggande rättigheter eller korruption.

Ratos söker aktivt investeringar i bolag som bidrar till transformationen mot ett mer hållbart samhälle genom bl a minskade klimatavtryck, ny teknik, underhåll av infrastruktur och/eller energiomställningen.

Genomlysning inför förvärv sker genom sedvanlig finansiell genomgång av det aktuella bolaget, granskning av aktuella policys och styrdokument samt genom djupintervjuer med personer på nyckelpositioner.

Uppföljning och översikt av koncernbolagens hållbarhetsarbete

Ratos krav och förväntningar på bolagens hållbarhetsarbete utgår från internationella konventioner, aktuell lagstiftning samt Ratos policy för hållbarhet och ansvarsfulla investeringar, miljöpolicy samt uppförandekod. I tabellen nedan redovisas hur bolagen lever upp till Ratos krav och förväntningar 2023.

	Uppförandekod	Miljöpolicy	Externt visselblåsarsystem	CO_2-rapportering	Hållbarhetsredovisning enl GRI[1)]
Aibel	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
airteam	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Aleido	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Diab	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Expin Group	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
HENT	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
HL Display	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Knightec	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
KVD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
LEDiL	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Oase Outdoors	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Plantasjen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Presis Infra	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Semcon	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Speed Group	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
SSEA Group	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
TFS HealthScience	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

[1)] Bolagen som utfärdar en hållbarhetsrapport gör det minst med referens till GRI Universal Standards.

Miljöinformation (inkl Taxonomin)

Fokusområde 1: Miljö och klimatpåverkan

Ratoskoncernen strävar efter att kontinuerligt minska sin miljö- och klimatpåverkan.

Miljö- och klimatpolicy

Miljöarbetet på Ratos moderbolag utgår från vår miljöpolicy och tillhörande miljöplan. Då verksamheten i huvudsak bedrivs i kontorsmiljö är den direkta miljöpåverkan begränsad och kommer främst från affärsresor, primärt med flyg. Ambitionen är att minska utsläppen från resandet, till exempel genom digitala möten och riktlinjer för transportmedel. Vi kan konstatera att antalet flygresor under året är betydligt färre än det senaste jämförbara året innan pandemin. Det är ett bevis på att arbetet med att minska resandet med flyg ger effekt, ett arbete som alltjämt fortgår.

Krav på koncernbolagen

Ratos väsentliga miljöpåverkan sker genom aktiviteten i dotterbolagen. Ratos förväntar sig att varje bolag kartlägger sin miljöpåverkan och implementerar en miljöpolicy. I bolagens hållbarhetsrapporter redovisas bland annat klimatpåverkan, energiförbrukning, avfallshantering och vattenförbrukning. Våra bolag har ett integrerat hållbarhetsfokus i sin verksamhet. För att underlätta bolagens hållbarhetsrapportering erbjuds samtliga bolag ramavtal för klimatredovisningssystem och stöd i klimatrapportering. Under året rapporterade samtliga bolag i Ratoskoncernen sina CO_2-utsläpp avseende Scope 1 och 2. Under 2023 togs ytterligare steg mot koncerngemensamma hållbarhets-KPI:er samt ett koncerngemensamt reduktionsmål avseende CO_2, med målet att ha det på plats andra halvan av 2024. Under 2023 genomfördes flera gruppgemensamma aktiviteter på rapporteringsfronten, vilken den mest omfattande rörde EU-taxonomin och förberedelsearbete avseende CSRD/ESRS. Vi inledde också ett gott samabete med Goodpoint som är Ratosgruppens egna hållbarhetsexperter som en del av Semcon.

Miljöpåverkan och klimatbokslut i Ratos AB

Ratos mäter och följer upp klimatpåverkande aktiviteter i såväl dotterbolagen som moderbolaget i syfte att skapa medvetenhet och förståelse för vilka åtgärder som ytterligare kan minska Ratos klimatpåverkan. Under 2023 uppgick moderbolagets koldioxidutsläpp till 55 ton CO_2 (57 ton år 2022), en marginell minskning jämfört med 2022.

Ratos tar ansvar för sitt totala utsläpp i Ratos AB genom klimatkompensation. Klimatbokslut för hela koncernen finns på s. 48.

Totala utsläpp	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Tjänsteresor (Scope 3)	47	47	23	41	153	135
varav flyg	42	40	18	35	145	124
HK fastigheten (Scope 2)	3	5	7	10	19	16
varav elförbrukning (Scope 2)	0,2	0,3	2	2	2	3
Övrigt, inkl årsredovisning beräknad utifrån ett generellt LCA-perspektiv	5	4	12	39	6	4
Total klimatpåverkan (CO_2e)	**55**	**57**	**43**	**89**	**178**	**155**
Köp av klimatkompensation (tCO_2e)		57	43			

Klimatbokslut för Ratoskoncernen

Ratos redovisar 2023 för första gången klimatdata från alla sina dotterbolag i ett samlat klimatbokslut. Det är det första steget i arbetet med att sätta gruppgemensamma reduktionsmål och validera dessa med Science Based Targets initiative (SBTi). Planen är att ha målen på plats andra halvan av 2024, och att redovisa dem och planen för måluppfyllelse i års- och hållbarhetsredovisningen för 2024.

Klimatdatan redovisas per affärsområde. 76 procent (13) av dotterbolagen har gjort en egen klimatberäkning. Fyra bolag har rapporterat bränsle- och energiförbrukning i GWh som har beräknats i Ratos eget bokslut.

Datakvaliteten för de bolag som gör en egen beräkning anses vara god. Några dotterbolag har kommit längre i att göra ett komplett klimatbokslut som även inkluderar Scope 3-utsläpp, medan andra precis har börjat. Av det skälet har vi detta första år med koncernövergripande klimatbokslut valt att enbart rapportera dotterbolagens Scope 1 & Scope 2-utsläpp vilket är obligatoriskt enligt Green House Gas Protocol.

Dotterbolagen Presis Infra och Expin Group rapporterar sina utsläppsdata för första gången. Vi vet att det finns osäkerheter i dessa bolags rapporterade data, men väljer att ändå redovisa resultatet i år för att succesivt öka transparensen. Presis Infra står ensamt för störst andel av koncernens utsläpp i Scope 1 och Scope 2. Här finns stor potential för reduktion kommande år.

Klimatutsläpp i Scope 2 presenteras både enligt platsbaserad och marknadsbaserad beräkningsmetod.

Market based metod

Totala utsläpp				Affärsområde		
Per scope	**ton CO_2e**	**Ratos HQ**	**Dotterbolag**	**Construction & Services**	**Industry**	**Consumer**
Scope 1	60 757	0,1	60 756	53 684	5 653	1 420
Scope 2	1 335 478	3	1 335 475	1 297 548	15 762	22 165
Totalt	**1 396 235**	**3**	**1 396 232**	**1 351 232**	**21 415**	**23 585**

Location based metod

Totala utsläpp				Affärsområde		
Per scope	**ton CO_2e**	**Ratos HQ**	**Dotterbolag**	**Construction & Services**	**Industry**	**Consumer**
Scope 1	60 757	0,1	60 756	53 684	5 653	1 420
Scope 2	94 952	3	94 949	72 150	20 479	2 320
Totalt	**155 709**	**3**	**155 706**	**125 834**	**26 132**	**3 740**

Ratos EU-taxonomi 2023

EU:s taxonomi utvidgades under 2023 till att omfatta ytterligare fyra miljömål: vatten och marina resurser, övergången till en cirkulär ekonomi, föroreningar, och biologisk mångfald. För räkenskapsåret 2023 ska icke-finansiella aktörer redovisa hur stor andel av deras verksamhet som omfattas av något av de sex målen i taxonomin (eligible), samt hur stor andel av deras verksamhet som också är förenlig med taxonomins kriterier (aligned). I denna text beskriver vi vår analysprocess, vilka verksamheter som omfattas av taxonomin samt våra slutsatser kring dessa verksamheters förenlighet med taxonomins krav.

EU-taxonomin är en del av EU:s handlingsplan för att finansiera hållbar tillväxt. Syftet är att styra företag och kapitalflöden i en mer hållbar riktning. Taxonomiförordningen är ett klassificeringssystem som innehåller gemensamma definitioner av hållbar ekonomisk verksamhet. Rapportering i linje med taxonomin kopplar samman företags finansiella rapportering för omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter med definierade hållbarhetskriterier för olika ekonomiska aktiviteter. De miljömål som ingår i taxonomin är: (i) begränsning av klimatförändringar, (ii) anpassning till klimatförändringar, (iii) hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, (iv) övergången till en cirkulär ekonomi, (v) förebyggande och kontroll av föroreningar, (vi) skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

Analysprocess

Ratos taxonomirapportering omfattar hela koncernen inklusive samtliga dotterbolag förutom Aibel, som är ett intressebolag. Varje dotterbolag har själva analyserat sin ekonomiska verksamhet med stöd av Ratos. Denna information har sedan sammanställts och kvalitetssäkrats på koncernnivå. Ratos har under året utbildat dotterbolagen för att säkerställa att de har tillräcklig kunskap om taxonomin för att kunna genomföra sina analyser och sin rapportering i enlighet med de krav och riktlinjer som taxonomin innehåller. Som komplement till denna utbildning har bolagen även haft tillgång till individuell vägledning för att underlätta taxonomianalysen i respektive bolag samt för att säkerställa att ramverket tolkas och implementeras konsekvent i hela koncernen. Ratos kommer att fortsätta med detta arbetssätt under 2024 för att säkerställa att EU-taxonomin hanteras på ett proaktivt och effektivt vis.

Som del av analysprocessen har också den kompletterande delegerade akten innehållande kärnenergirelaterade samt fossilgasrelaterade verksamheter analyserats. Ratos har i denna analys konkluderat att inget av koncernens dotterbolag omfattas av dessa verksamheter då inget av dotterbolagen utför, finansierar eller är exponerat mot de kärnenergirelaterade samt fossilgasrelaterade verksamheter som är listade i den kompletterande delegerade akten.

Verksamheter som omfattas av taxonomiförordningen (eligble)

Nio av koncernens bolag har identifierat aktiviteter som omfattas av taxonomin. På konsoliderad nivå för 2023 var 47 procent av omsättningen, 14 procent av kapitalutgifterna och 9 procent av driftsutgifterna omfattade av någon av taxonomins aktiviteter. Av Ratos tre affärsområden – Construction & Services, Industry samt Consumer – är den största andelen taxonomirelaterad verksamhet inom affärsområdet Construction & Services genom bolagen HENT, SSEA Group, airteam och Expin Group. Inom Industry bedriver Diab, Oase Outdoor och Semcon viss taxonomirelaterad verksamhet och inom Consumer är en del av KVD:s verksamhet omfattad av taxonomin samt att Plantasjen har en del kapitalutgifter som omfattas av taxonomin fristående från omsättningen.

HENT och SSEA Group är verksamma inom byggsektorn. Merparten av HENTs omsättning kan hänföras till aktiviteterna ”Renovering av befintliga byggnader” och ”Uppförande av nya byggnader”. För SSEA Group utgör dessa två aktiviteter hela omsättningen. Båda bolagen har dessutom en del kapitalutgifter som är hänförlig till dessa två aktiviteter. Airteams kärnverksamhet är installation och underhåll av ventilationssystem. Bolagets samtliga intäkter genereras från aktiviteter som kategoriseras under taxonomiaktiviteten ”Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning”, vilket även omfattar ventilationstjänster. En betydande del av Expin Group verksamhet kretsar kring järnvägsunderhåll och entreprenad, vilket är en del av aktiviteten ”Infrastruktur för järnvägstransport”.

Diab, Semcon och Oase Outdoor är verksamma inom affärsområdet Industry. Närmare hälften av Diabs intäkter kommer från vindkraftssektorn, där deras unika produkter spelar en viktig roll i produktionen av vindkraftverk. Diabs teknik utmärker sig som den enda lösningen på marknaden för tillverkning av vindturbinblad med hjälp av så kallad sandwich-teknologi. Med tanke på den avgörande roll som denna unika lösning spelar i många vindkraftverk klassificerar vi denna del av företagets intäkter som omfattad av aktiviteten ”Tillverkning av teknik för förnybar energi”. Semcon får en liten del av sina intäkter från att utföra energirevisioner av byggnader, vilket kvalificerar det som en del av aktiviteten ”Yrkestjänster i samband med byggnaders energiprestanda”. En liten del av Oases omsättning kommer från verksamheten ”Försäljning av begagnade varor”, en aktivitet som nyligen lagts till i taxonomin relaterad till miljömålet cirkulär ekonomi.

Inom affärsområdet Consumer har KVD identifierat en liten del av sina kapitalutgifter som omfattas kopplat till aktiviteten ”Installation, underhåll och reparation av laddningsstationer för elfordon i byggnader” samt en liten del av sina driftsutgifter som omfattas kopplat till aktiviteten ”Transport med motorcyklar, personbilar och lätta motorfordon”. Utöver detta är en majoritet av dess omsättning och driftsutgifter eligible under aktiviteten ”Försäljning av begagnade varor” eftersom KVD:s verksamhet

bygger på handel med begagnade fordon. Plantasjen har ingen omsättning som omfattas av taxonomin, men nära en tredjedel av bolagets kapitalutgifter under 2023 omfattas av aktiviteten ''Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning'' då bolaget har investerat i energieffektiv utrustning i flera av sina butiker.

Övriga bolag i koncernen har för 2023 inte identifierat några eligible aktiviteter kopplat till varken omsättning, kapitalutgifter eller driftsutgifter. Redovisningsprinciper och bedömningar av aktiviteter som omfattas av taxonomin är i allt väsentligt oförändrade mot föregående år.

Aktiviteter som är förenliga med taxonomikraven (aligned)

Ratos bedömning är att koncernen för 2023 inte kan räkna in någon del av omsättningen, kapitalutgifterna samt driftutgifterna som förenligt med taxonomikraven. Mot bakgrund av rekommendationerna i den vägledande rapporten "Final report on minimum safeguards" från Platform on Sustainable Finance (oktober 2022) om hur ett bolag kan vara förenligt med taxonomins minimiskyddsåtgärder (minimum safeguards) är bedömningen i nuläget att koncernen som helhet inte lever upp till de förväntningar som taxonomin har på en due diligence process i linje med OECDs riktlinjer för multinationella företag samt FNs vägledande principer. Detta gör då att ingen av koncernens aktiviteter som omfattas av taxonomin kan vara förenlig med taxonomikraven. I analyserna av de aktiviteter som omfattas av taxonomin har det i flera fall också varit svårt att uppnå de detaljerade krav som ställs på klimatriskanalyserna som för samtliga aktiviteter ska genomföras som en del av kriterierna kopplat till "orsakar inte betydande skada". Också de högt ställda kraven i kriterierna i appendix c för att inte orsaka betydande skada gentemot målet "förebyggande och kontroll av föroreningar" har visat sig vara svårt att uppnå.

Flera av koncernens bolag med aktiviteter som omfattas av taxonomin är redan idag förenliga med flera av de tekniska granskningskriterierna för att väsentligt bidra till taxonomimålet "begränsning av klimatförändringar". Det ger därmed goda förutsättningar för att under kommande år öka andelen taxonomiförenlig omsättning, kapitalutgifter samt driftutgifter genom att utveckla processerna och förstärka kommunikationen kring ovan nämnda minimiskyddsåtgärder, klimatriskanalyser och processer för förebyggande och kontroll av föroreningar.

Det finns i nuläget ingen upprättad kapitalutgiftsplan i enlighet med taxonomins kriterier.

Framåtblick

Taxonomianalysen för 2023 ger en bra grund för att adressera och utveckla processerna relaterade till taxonomikraven under kommande år. Ratos väsentlighetsanalys i enlighet med konceptet dubbel väsentlighet och förberedelserna inför kommande ESRS rapportering är en viktig hörnsten i arbetet med att etablera den due diligence-process som behövs för att anpassa sig till taxonomins krav på minimiskyddsåtgärder. Under 2024 kommer Ratos fortsatt aktivt att utveckla sin taxonomirapporteringsprocess och tillhandahålla löpande utbildning och vägledning till dotterbolagen.

	Andel av omsättning/ total omsättning	
	Taxonomiförenlighet per mål	Mål som omfattas av taxonomin
CCM	0%	43%
CCA	0%	0%
WTR	0%	0%
CE	0%	40%
PPC	0%	0%
BIO	0%	0%

	Andel av kapitalutgifter/ totala kapitalutgifter	
	Taxonomiförenlighet per mål	Mål som omfattas av taxonomin
CCM	0%	9%
CCA	0%	0%
WTR	0%	0%
CE	0%	6%
PPC	0%	0%
BIO	0%	0%

	Andel av driftsutgifter/ totala driftsutgifter	
	Taxonomiförenlighet per mål	Mål som omfattas av taxonomin
CCM	0%	6%
CCA	0%	0%
WTR	0%	0%
CE	0%	3%
PPC	0%	0%
BIO	0%	0%

CCM: Climate Change Mitigation
CCA: Climate Change Adaptation
WTR: Water and Marine Resources
CE: Circular Economy
PPC: Pollution Prevention and Control
BIO: Biodiversity and ecosystems

Omsättning

Finansiellt år 2023		2023		Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)								
Ekonomiska verksamheter	Kod	Omsättning	Andel av omsättningen, 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Minimiskyddsåtgärder	Taxonomiförenlig andel (A.1.) eller andel som omfattas av taxonomin (A.2.) av omsättning, 2022	Kategori (möjliggörande verksamhet)	Kategori (omställnings-verksamhet)
		MSEK	%	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	M	O
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																			
N/A																			
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)		0	0%																
Av vilka möjliggörande verksamheter		0	0%																
Av vilka omställningsverksamheter		0	0%																
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																			
				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL										
Tillverkning av teknik för förnybar energi	CCM 3.1	416	1,2%	EL															
Försäljning av begagnade varor	CE 5.4	1 328	3,9%					EL											
Infrastruktur för järnvägstransport	CCM 6.14	291	0,9%	EL															
Uppförande av nya byggnader	CCM 7.1/CE 3.1	10 999	32,6%	EL				EL											
Renovering av befintliga byggnader	CCM 7.2/CE 3.2	938	2,8%	EL				EL											
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	CCM 7.3	1 740	5,2%	EL															
Yrkestjänster i samband med byggnaders energiprestanda	CCM 9.3	1	0,0%	EL															
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		15 713	46,6%														44,6%		
Totalt (A.1 + A.2)		15 713	46,6%														44,6%		
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		18 035	53,4%																
Totalt		33 748	100,0%																

Kapitalutgifter

Finansiellt år 2023		2023		Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)								
Ekonomiska verksamheter	Kod	Kapital-utgifter	Andel av kapitalutgifter, 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Minimiskyddsåtgärder	Taxonomiförenlig andel (A.1.) eller andel som omfattas av taxonomin (A.2.) av kapitalutgifter, 2022	Kategori (möjliggörande verksamhet)	Kategori (omställnings-verksamhet)
		MSEK	%	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	M	O
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																			
N/A																			
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas kapitalutgifter (A.1)		0	0%																
Av vilka möjliggörande verksamheter		0	0%																
Av vilka omställningsverksamheter		0	0%																
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																			
				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL										
Tillverkning av teknik för förnybar energi	CCM 3.1	13	1,3%	EL															
Infrastruktur för järnvägstransport	CCM 6.14	1	0,1%	EL															
Uppförande av nya byggnader	CCM 7.1/CE 3.1	60	6,0%	EL				EL											
Renovering av befintliga byggnader	CCM 7.2/CE 3.2	0	0,0%	EL				EL											
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	CCM 7.3	61	6,2%	EL															
Kapitalutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		136	13,6%														5,5%		
Totalt (A.1 + A.2)		136	13,6%														5,5%		
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
Kapitalutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		861	86,4%																
Totalt		998	100,0%																

Driftsutgifter

Finansiellt år 2023		2023		Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)									
Ekonomiska verksamheter	Kod	Drifts-utgifter	Andel av driftsutgifter, 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Minimiskyddsåtgärder	Taxonomiförenlig andel (A.1.) eller andel som omfattas av taxonomin (A.2.) av driftsutgifter, 2022	Kategori (möjliggörande verksamhet)	Kategori (omställnings-verksamhet)
		MSEK	%	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J; N; N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	M	O
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																			
N/A																			
Driftsutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)		0	0%																
Av vilka möjliggörande verksamheter		0	0%																
Av vilka omställningsverksamheter		0	0%																
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																			
				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL										
Tillverkning av teknik för förnybar energi	CCM 3.1	34	3,7%	EL															
Försäljning av begagnade varor	CE 5.4	31	3,4%					EL											
Transport med motorcyklar, personbilar och lätta motorfordon	CCM 6.5	4	0,4%	EL															
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	CCM 7.3	15	1,6%	EL															
Driftsutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		83	9,1%														10,8%		
Totalt (A.1 + A.2)		83	9,1%														10,8%		
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		832	90,9%																
Totalt		915	100,0%																

Social information

Fokusområde 2: Medarbetare

Allt Ratos gör bygger på insikten att allt handlar om människor. Ratos ledare och medarbetare gör skillnad varje dag. Ratos som koncern sysselsätter 11 100 anställda (exklusive Aibel).

Attraktiv arbetsplats

En viktig förutsättning för att Ratos ska kunna nå sina mål är att Ratos och bolagen ska vara en ansvarsfull och attraktiv arbetsplats där det finns förutsättningar att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och ledare med rätt kompetens.

Ledarskap

Att rekrytera rätt personer i ledande ställningar är en av Ratos viktigaste uppgifter som ägare. Alla bolag ska ha tydliga processer för att identifiera, utveckla och premiera topptalanger. Sedan Q2 2022 finns en policy för vd-rekrytering i koncernbolagen i Ratos. I policyn fastslås att det alltid ska finnas en kvinnlig och manlig slutkandidat i en vd-rekrytering. Policyn har under 2023 använts i dialog med rekryteringsfirmor. Att öka andelen kvinnor på ledande befattningar i Ratoskoncernen är en långsiktigt prioriterad fråga.

Kärnvärden

Ratos har fastställt tre kärnvärden som är vägledande för sättet att arbeta och agera, både internt och externt.

Dessa kärnvärden är:
- Enkelhet
- Tempo i exekvering
- Allt handlar om människor

Jämställdhet och mångfald

Ratos arbetar för att främja jämställdhet och mångfald, såväl i den egna organisationen som i koncernbolagen. Utöver att jämställdhet och mångfald har ett värde i sig själv ur ett rättighets- och demokratiperspektiv är vi övertygade om att det även stärker vår långsiktiga lönsamhet och konkurrenskraft. Rekrytering och karriärutveckling på Ratos ska baseras på relevanta meriter och kompetenser. Oskäliga löneskillnader får inte förekomma. Denna syn ska också prägla Ratosbolagen. I bolagens årliga hållbarhetsrapporter rapporteras bland annat andel kvinnor i ledande befattningar.

Arbetsmiljö

Ratos verkar för att Ratoskoncernens 11 100 medarbetare ska ha en god arbetsmiljö som främjar hälsa och välmående. Baserat på identifierade risker implementerar bolagen relevanta riktlinjer och processer samt bedriver ett systematiskt och förebyggande arbetsmiljöarbete. Flera bolag inom särskilt Construction & Services och Industry har verksamheter med förhöjd risk för personskada bland medarbetarna. I dessa bolag är det högsta prioritet att medvetandegöra och utbilda medarbetarna i risker på arbetsplatsen. Man utreder och följer upp eventuella incidenter och olyckor. Incidenter och olyckor är ett prioriterat nyckeltal som rapporteras månadsvis till Ratos. I vissa bolag finns risk för kompetensbrist, hög personalomsättning samt beroende av nyckelpersoner, vilket följs upp i bolagens ledningar och styrelser.

Styrningsinformation

Fokusområde 3 respektive 4: Affärsetik och antikorruption samt transparens och bolagsstyrning

Ratos ställer höga krav på att god affärsetik och proaktivt antikorruptionsarbete finns implementerat i bolagen. Hållbarhet är en integrerad del av Ratos ägarstyrning.

Vi ställer krav på ett aktivt hållbarhetsarbete och en transparent hållbarhetsrapportering. Utöver arbetet med att ständigt minska sin klimat- och miljöpåverkan är väsentliga frågor bland annat att följa rådande lagstiftning på samtliga hemmamarknader, att arbeta aktivt mot korruption och mutor samt att arbeta med data- och IT-säkerhet inklusive integritetsfrågor.

Uppförandekod

Ratos har en uppförandekod som gäller för anställda i Ratos moderbolag och Ratos styrelse. Uppförandekoden omfattar skrivningar gällande antikorruption och affärsetik. Vid nyanställningar introduceras medarbetaren till bland annat Ratos uppförandekod, arbetsmiljöpolicy, personalhandbok och miljöpolicy. Genom Ratos externa visselblåsarsystem sker en rapportering och uppföljning av avvikelser och oegentligheter. Såväl Ratos medarbetare som externa aktörer kan anmäla förmodade avvikelser anonymt. Liksom föregående år rapporterades under 2023 inga avvikelser från uppförandekoden, inklusive inga diskrimineringsärenden, i visselblåsarsystemet. Ratos ålades inte heller böter eller andra sanktioner på grund av överträdelser av lagar eller regler.

Krav på kod i Ratosbolagen

Bolagen ska implementera en uppförandekod som minst svarar upp mot Ratos uppförandekod, där det fastställs att erkända internationella konventioner, mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter och villkor ska respekteras.

Visselblåsarsystem

Alla medarbetare har ansvar att slå larm om man misstänker att en handling bryter mot rådande lagstiftning eller strider mot bolagets uppförandekod. För att göra det möjligt att anonymt rapportera händelser använder sig Ratos av en extern visselblåsartjänst, Whistle B. Tjänsten är helt frikopplad från Ratos IT-system och webbtjänster.

Antikorruption

Ratos ställer krav på förebyggande av korruption. Bolagen ska genomföra riskanalyser samt vidta åtgärder för att hantera identifierade risker. Det förebyggande arbetet inbegriper bland annat riktlinjer för anställda, utbildningsprogram för personer i riskställning samt krav på och uppföljning av affärspartners. Under 2023 analyserades samtliga Ratos 17 bolag för korruptionsrisk. Fyra av bolagen anses ha förhöjd risk för korruption, genom verksamhet i utsatta branscher eller i högriskländer, enligt Transparency Internationals korruptionsindex.

Mänskliga rättigheter

Ratos stödjer och respekterar skyddet av mänskliga rättigheter och vill att bolagen säkerställer att medverkan till brott mot mänskliga rättigheter inte förekommer. Vissa av Ratos bolag har leverantörer och partners i länder med förhöjd risk för kränkningar av mänskliga rättigheter eller arbetstagares rättigheter. Respekt för mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter ska ingå i bolagens uppförandekoder samt i arbetet med leverantörer och samarbetspartners.

Ägarstyrning i hållbarhetsfrågor

- Ratos styrelse har det yttersta ansvaret för den koncernövergripande strategin och arbetet med hållbarhet medan Ratos vd har det operativa ansvaret.
- Ratos affärsområdeschefer ansvarar för att säkerställa att hållbarhet finns på respektive Ratosbolags styrelse- och ledningsagenda.
- Ratosbolagens respektive styrelse har det yttersta ansvaret för att bolaget följer gällande lagar, riktlinjer och policyer gällande hållbarhet. Bolagets vd, hållbarhetschef och övriga ledning har det operativa ansvaret för hållbarhetsarbetet.

Ratosbolagen ska:

- Ha en process för riskidentifiering och hantering.
- Implementera en uppförandekod i linje med Ratos uppförandekod.
- Identifiera huvudsaklig miljöpåverkan och implementera en miljöpolicy/miljöplan.
- Mäta, följa upp och rapportera CO_2-utsläpp.
- Fastställa hållbarhetsmål och följa upp dem minst en gång per år.
- Ha ett externt och anonymt visselblåsarsystem.
- Ta fram en hållbarhetsredovisning inspirerad av GRI (Global Reporting Initiative).

GRI-index

Ratos hållbarhetsredovisning avser kalenderåret 2023. Siffrorna som redovisas är från 1/1/2023 – 31/12/2023 om inget annat anges. Denna rapport har upprättats med referens till GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards). De krav och principer för användningen av GRI Standards (GRI 1) som använts är GRI 1: Foundation 2021. Ingen GRI-sektorstandard är applicerbar. Detta är Ratos åttonde hållbarhetsredovisning som använder GRI-standarderna och Ratos har för avsikt att redovisa årligen. Upplysningarna om styrningen av aspekterna omfattar både moderbolaget och innehaven. All beräkning kring energi och koldioxidutsläpp för moderbolaget är jämförelser mellan de finansiella åren 2018 och 2022, basår för miljödata är 2016. Uppgifterna tillhandahålls av tredjepartsleverantörer, om inget annat anges. Samtliga beräkningar gällande miljö är baserade på GHG Protokollet. Ratos har undertecknat FN:s Global Compact (UNGC). Det innebär att Ratos årligen redovisar sitt arbete med Global Compacts tio principer (Communication on Progress, COP). Informationen hämtas från Ratos Årsredovisning 2023.

GRI-index

			Utelämnad information				
Standard & upplysning		**Plats / Sida**	**Utelämnat redovisningskrav i GRI Standards 2021 (Disclosure omitted)**	**Anledning för utelämnad information (Reason for omission)**	**Förklaring till utelämnad information (Required explanation)**	**Kommentarer**	**GC-princip**
GRI 2: GENERELLA UPLYSNINGAR 2021							
2-1	Organisationsprofil	2, 36, 100, 140	Inte tillämpbar				
2-2	Enheter som ingår i organisationens hållbarhetsredovisning	88, 135–136					
2-3	Redovisningsperiod, frekvens och kontaktpunkt	42, 141, 153					
2-4	Förändringar av information	GRI-index				Inga förändringar	
2-5	Extern granskning	Revisionsberättelse					
2-6	Aktiviteter, värdekedja och andra affärsrelationer	28–33					
2-7	Information om anställda	2, 100	2-7: c, d, e	Information ofullständig	Informationen svarar ännu inte fullt ut på krav c, d och e i GRI Standards 2021 för 2-7. För denna fråga pågår ett förbättringsarbete.		
2-8	Information om andra arbetare som inte är anställda	GRI-index	2-8: a, b, c	Information ej tillgänglig	Information ej tillgänglig		
2-9	Styrningsstruktur	66–73					
2-10	Nominering till och val av det högsta styrningsorganet	68, 69					
2-11	Ordförande för högsta styrningsorganet	69					
2-12	Det högsta styrningsorganets roll i överseende av hantering av påverkan	19, 55	2-12: a, b, c	Information ofullständig	Informationen svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 2-12. För denna fråga pågår ett förbättringsarbete.		
2-13	Ansvarsdelegering för hantering av påverkan	37, 55					
2-14	Högsta styrningsorganets roll inom hållbarhetsrapportering	37, 55, 69					
2-15	Intressekonflikter	69					
2-16	Kommunikation av kritiska frågor	55					
2-17	Gemensam kunskapsnivå inom det högsta styrningsorganet	69					
2-18	Utvärdering av högsta styrningsorganets prestation	67–69					

GRI-index, forts

Standard & upplysning		Plats / Sida	Utelämnad information			Kommentarer	GC-princip
			Utelämnat redovisningskrav i GRI Standards 2021 (Disclosure omitted)	Anledning för utelämnad information (Reason for omission)	Förklaring till utelämnad information (Required explanation)		
2-19	Ersättningspolicyer	38, 66					
2-20	Process för att fastställa ersättning	38, 66					
2-21	Årlig total ersättningskvot	GRI-index	2-21: a, b, c	Information ofullständig	Ersättningskvoter är inte tillgängliga.	Ersättningskvoter är inte tillgängliga.	
2-22	Uttalande kring strategi för hållbar utveckling	13, 56					
2-23	Policyåtaganden	19, 42, 47, 55					7
2-24	Förankring av policyåtaganden	47–55					
2-25	Processer för att åtgärda negativ påverkan	19, 47–55	2-25: a, b, c, d, e	Information ofullständig	Informationen svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 2-25. Förbättringsarbete kring processerna för att åtgärda negativ påverkan pågår.		
2-26	Processer för att söka råd och lyfta problem	55					
2-27	Lag- och regelefterlevnad	55					
2-28	Medlemskap i organisationer	GRI-index				Svenskt Näringsliv	
2-29	Metoder för intressentdialog	42–44					
2-30	Kollektivavtal	GRI-index	2-30: a, b	Inte tillämpbar	Ratos är inte anslutet till kollektivavtal	Ratos är inte anslutet till kollektivavtal	3

Väsentliga frågor

Standard & upplysning		Plats / Sida	Utelämnad information: Utelämnat redovisningskrav i GRI Standards 2021 (Disclosure omitted)	Utelämnad information: Anledning för utelämnad information (Reason for omission)	Utelämnad information: Förklaring till utelämnad information (Required explanation)	Kommentarer	GC-princip
GRI 3: VÄSENTLIGA FRÅGOR 2021							
3-1	Process för att bestämma de väsentliga frågorna	45	Inte tillämpbar				
3-2	Lista över de väsentliga frågorna	42					
BYGGNADER							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		8–9
KLIMATFÖRÄNDRINGAR & ENERGI							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19, 48, 49	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		8–9
GRI 305: Utsläpp till luft 2016							
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	48, 49					8
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser, energi (Scope 2)	48, 49					8
305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	49					8
305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	48					8
EKOSYSTEM							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	42	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		8
GRI 413: Lokalsamhällen 2016							
413-2	Verksamheter med betydande faktisk och potentiell negativ påverkan på lokalsamhällen	21					8
VATTEN							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		8

Väsentliga frågor, forts

Standard & upplysning		Plats / Sida	Utelämnad information: Utelämnat redovisningskrav i GRI Standards 2021 (Disclosure omitted)	Utelämnad information: Anledning för utelämnad information (Reason for omission)	Utelämnad information: Förklaring till utelämnad information (Required explanation)	Kommentarer	GC-princip
MIGRANTARBETARE							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		1–6
ARBETSMILJÖ OCH SÄKERHET							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	54	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		1–6
GRI 403: Arbetsrelaterad hälsa och säkerhet 2018							
403-7	Förebyggande och begränsning av arbetsrelaterad hälsa och säkerhet	54					
PRODUKTER OCH TJÄNSTERS KVALITET OCH SÄKERHET							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		1–6
ARBETSFÖRHÅLLANDEN							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	43, 50	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		1–6
GRI 405: Mångfald och likabehandling 2016							
405-1	Mångfald hos styrelse, ledning och anställda	62, 89					
GRI 406: Icke-diskriminering 2016							
406-1	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder	51					

Väsentliga frågor, forts

Standard & upplysning		Plats / Sida	Utelämnad information: Utelämnat redovisningskrav i GRI Standards 2021 (Disclosure omitted)	Utelämnad information: Anledning för utelämnad information (Reason for omission)	Utelämnad information: Förklaring till utelämnad information (Required explanation)	Kommentarer	GC-princip
KOMPETENSFÖRSÖRJNING							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	22, 50	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		
EFTERLEVNAD AV (NYA) LAGAR & POLICYER							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	67–71	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		1–6 & 10
419: Socioekonomisk efterlevnad 2016							
419-1	Program för att utveckla anställdas kompetens och övergångsprogram	55					1–6 & 10
KORRUPTION & MUTOR							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	55	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		10
GRI 205: Anti-korruption 2016							
205-2	Kommunikation och utbildning i anti-korruptionspolicies och rutiner	55					10
205-3	Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	55					10
DATASÄKERHET & INTEGRITET							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	55, 68–69	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		2

Väsentliga frågor, forts

Standard & upplysning		Plats / Sida	Utelämnad information: Utelämnat redovisningskrav i GRI Standards 2021 (Disclosure omitted)	Utelämnad information: Anledning för utelämnad information (Reason for omission)	Utelämnad information: Förklaring till utelämnad information (Required explanation)	Kommentarer	GC-princip
IT, AUTOMATION & DIGITALISERING							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		
BEGRÄNSNINGAR I LEVERANTÖRSKEDJAN							
GRI 3: Väsentliga frågor 2021							
3-3	Styrning av väsentliga frågor	19	3-3: a, b, c, d, e, f	Information ofullständig	Styrning svarar ännu inte fullt ut på alla krav i GRI Standards 2021 för 3-3. För denna fråga pågår arbete med utveckling av styrning.		

Om hållbarhetsrapporten

Ratos hållbarhetsrapport har upprättats i enlighet med ÅRL 6 kap 10–14§§ samt 7 kap 31a–c§§. Rapporteringen inklusive indikatorer och datapunkter avser räkenskapsåret 2023 om inget annat anges.

Ratos hållbarhetsrapport inkluderar en hållbarhetsöversikt och modell för bolagsutveckling (sidorna 18–20) samt redogörelse för materiella hållbarhetsfrågor i egenskap av aktiv ansvarsfull ägare, inklusive policies och processer för att hantera dessa samt redovisning av resultat (sidorna 41–63).

Majoritetsägda större bolag (dvs. bolag som självständigt kvalificeras för hållbarhetsrapportering i enlighet med EU-direktivet så som det införts i nationell lagstiftning eller liknande) har i tillägg till Ratos hållbarhetsrapport upprättat en egen hållbarhetsredovisning. Bolagens enskilda hållbarhetsrapporter kommer återfinnas på Ratos hemsida under andra kvartalet 2024.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Ratos AB (publ), org.nr 556008-3585

Uppdrag och ansvarsfördelning
Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 på sidorna 41–62 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning
Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 5 mars 2024

Ernst & Young AB

Erik Sandström
Auktoriserad revisor